

อ้อย

1.วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

1.2 เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

1.3 พัฒนาสมาชิกแปลงใหญ่สู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม (SME)

2. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

แปลงใหญ่ปี 2565

ลำดับที่	จังหวัด	แปลงไซด์ S (แปลง)	แปลงไซด์ M (แปลง)	แปลงไซด์ L (แปลง)	แปลงไซด์ XL (แปลง)
1	พิจิตร	1	-	-	-
2	ประจวบคีรีขันธ์	1	-	-	-
3	บุรีรัมย์	7	-	-	-
4	อุดรดิตถ์	5	-	-	-
5	เลย	2	-	-	-
6	สุโขทัย	12	-	-	-
7	สระแก้ว	1	-	-	-
8	ลพบุรี	2	-	-	-
9	ชัยนาท	1	-	-	-
10	พิษณุโลก	4	-	-	-
11	อุทัยธานี	1	-	-	-
12	นครสวรรค์	8	-	-	-
13	ขอนแก่น	3	-	-	-
14	ตาก	1	-	-	-
15	อุบลราชธานี	1	-	-	-
	รวม	50	-	-	-

แปลงใหญ่ปี 2566

ลำดับที่	จังหวัด	แปลงไซด์ S (แปลง)	แปลงไซด์ M (แปลง)	แปลงไซด์ L (แปลง)	แปลงไซด์ XL (แปลง)
1	บุรีรัมย์	2	-	-	-
2	เลย	1	-	-	-
3	ขอนแก่น	7	-	-	-
4	ตาก	-	1	-	-
5	นครราชสีมา	2	-	-	-
6	นครสวรรค์	3	-	-	-
7	ประจวบคีรีขันธ์	1	-	-	-
8	พิจิตร	1	-	-	-
9	พิษณุโลก	1	-	-	-
10	อุดรธานี	2	1	-	-
11	อุตรดิตถ์	2	-	-	-
12	ชัยภูมิ	5	-	-	-
13	มหาสารคาม	1	-	-	-
14	สุโขทัย	3	-	-	-
	รวม	31	2	-	-

แปลงใหญ่ปี 2567

ลำดับที่	จังหวัด	แปลงไซด์ S (แปลง)	แปลงไซด์ M (แปลง)	แปลงไซด์ L (แปลง)	แปลงไซด์ XL (แปลง)
1	ชัยภูมิ	2	-	-	-
2	เลย	2	-	-	-
3	นครสวรรค์	15	-	-	-
4	กาฬสินธุ์	-	-	1	-
5	สุพรรณบุรี	1	-	-	-
6	ขอนแก่น	4	-	-	-
7	ศรีสะเกษ	1	-	-	-
8	หนองบัวลำภู	2	-	-	-
9	นครราชสีมา	4	-	-	-
10	บุรีรัมย์	2	-	-	-
11	ลพบุรี	1	-	-	-
12	อุทัยธานี	1	-	-	-
13	สุโขทัย	1	-	-	-
14	ขอนแก่น	1	-	-	-
รวม		37		1	-

3. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

3.1 การบริหารจัดการแปลงใหญ่

3.1.1 วิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

3.1.1.1 การประชาสัมพันธ์ ซึ่งแจ้งเกษตรกรให้เห็นถึงประโยชน์ ความสำคัญและวิธีการดำเนินงานของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

3.1.1.2 การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงและจัดทำแผนธุรกิจ จัดเวทีวิเคราะห์ เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการ และการตลาด

3.1.1.3 การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิกและบันทึกข้อมูลระบบ Co-farm.doae.go.th

- 1) แปลงใหญ่ ปี 2565 ร่วมกับทีมงานผู้จัดการและเกษตรกรสมาชิก
 - ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน
 - ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ สมาชิกในปีที่ผ่านมา
 ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพมาตรฐานการผลิต และการตลาด
 - ปรับปรุงข้อมูลในระบบ
- 2) แปลงใหญ่ ปี 2566 ร่วมกับทีมงานผู้จัดการและเกษตรกรสมาชิก

- ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน
 - ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ สมาชิกในปีที่ผ่านมา
- ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด
- ปรับปรุงข้อมูลในระบบ
- 3) แปลงใหญ่ปี 2567
- จัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิก รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขในการดำเนินงานในรูปแบบแปลงใหญ่
 - เปิดแปลงและบันทึกข้อมูลสมาชิกในระบบให้ครบถ้วน เมื่อผ่านการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SC) แล้ว

หมายเหตุ

1) การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก ให้ใช้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ข้อมูลการผลิตการตลาดของเกษตรกร และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านกระบวนการจัดเวทีวิเคราะห์และวางแผนร่วมกันของสมาชิก โดยใช้เครื่องมือ Individual Farm Production Plan : IFPP ในการวิเคราะห์และวางแผนการผลิตรายบุคคล และแผนบริหารจัดการกลุ่ม ในการลดต้นทุน และยกระดับรายได้ และนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานตามแบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลสมาชิกแปลงใหญ่ เพื่อบันทึกไว้ในระบบ Co-farm.doae.go.th ให้สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานจากการเข้าร่วมโครงการต่อไป

2) การบันทึกข้อมูล : บันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ Co-farm.doae.go.th

3) การรายงานผลการรับรองและขึ้นทะเบียนเป็นแปลงใหญ่ ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลโครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ให้ผู้รับผิดชอบในระดับจังหวัดดำเนินการผ่านระบบ <http://Co-farm.doae.go.th> เท่านั้น ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรจะยึดข้อมูลในระบบเป็นหลักฐานในการดำเนินงานโครงการ

4) แปลงใหญ่ที่มีระบบการปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน หรือสลับการใช้พื้นที่ในการปลูกพืชตามฤดูกาล เช่น แปลงใหญ่ข้าว ที่มีการปลูกพืชหลังนา ให้ทำการปรับปรุงข้อมูลในระบบ ตั้งแต่การแก้ไขชื่อแปลงโดยเพิ่มเติมชื่อสินค้าที่ปลูก เช่น แปลงใหญ่ข้าว/ถั่วลิสง และปรับปรุงข้อมูลในแผนการผลิตรายบุคคลด้วย

5) ปรับปรุงการตั้งชื่อแปลง ให้เป็นแบบแผนเดียวกันเพื่อให้สะดวกต่อการจัดหมวดหมู่รายงาน และสืบค้นข้อมูล ดังนี้ “ แปลงใหญ่(ชื่อสินค้า) ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... ”

3.1.2 การพัฒนาแปลง ยึดหลักการดำเนินการแบบบูรณาการที่สำคัญ คือ

1) ให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสอดคล้องกับระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System)

2) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดการให้มีการบูรณาการทีมงานในทุกกลุ่ม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ

โดยมีกิจกรรมหลักดังนี้

3.1.2.1 แปลงใหญ่ ปี 2565 แปลงปีที่ 3 (50 แปลง)

1) การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงจัดทำแผนธุรกิจปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ ติดตาม และประเมินผลและจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพมาตรฐานการผลิต และการตลาด ด้วยการจัดเวทีเพื่อทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายการ

พัฒนาของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลมาบันทึกในระบบ Co-farm.doae.go.th โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิต รายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการ และการตลาด

2) การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร (เน้นการพัฒนาคุณภาพ การเชื่อมโยงการตลาด และการบริหารจัดการกลุ่ม) เป็นการสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน ร่วมกันผลิต และร่วมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรม ส่งเสริมการเกษตร สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น การจัดเวทีการ ถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน การพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม เป็นต้น โดยอาจบูรณาการกับกิจกรรมต่างๆ จากหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น การจัดการศัตรูพืช การจัดการดินและปุ๋ย การจัดอาชีพเสริม เป็นต้น รวมทั้งกิจกรรมที่ได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (หน่วยงานอื่นๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ กระทรวงอื่นๆ และภาคเอกชน) ควรมีการบูรณาการการจัดทำหลักสูตรการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อม ให้กับกลุ่มให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อต่างๆ ได้ โดยกิจกรรมที่ 1) และ 2) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงาน ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ไร่) 50 แปลงๆ ละ 8,000 บาท

แปลงขนาดกลาง (51-70 ไร่) - แปลงๆ ละ 12,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ไร่) - แปลงๆ ละ 16,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ไร่) - แปลงๆ ละ 20,000 บาท

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

3) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ (50 แปลง)

สนับสนุนวัสดุในการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เป็นการสนับสนุน วัสดุ เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านระบบสารสนเทศ เป็นต้น โดยดำเนินการตามความ ต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ไร่) 50 แปลงๆ ละ 35,000 บาท

แปลงขนาดกลาง (51-70 ไร่) - แปลงๆ ละ 40,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ไร่) - แปลงๆ ละ 50,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ไร่) - แปลงๆ ละ 60,000 บาท

5.1.2.2 แปลงใหญ่ ปี 2566 แปลงปีที่ 2 (33 แปลง)

ดำเนินการในแนวทางเดียวกันกับแปลงปี 2565 โดยกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุน

ประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล

2) การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร (เน้นพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด) โดยกิจกรรมที่ 1) และ 2) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ราย) 31 แปลงๆ ละ 8,000 บาท
แปลงขนาดกลาง (51-70 ราย) 2 แปลงๆ ละ 12,000 บาท
แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ราย) - แปลงๆ ละ 16,000 บาท
แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ราย) - แปลงๆ ละ 20,000 บาท

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

3) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ (33 แปลง)
สนับสนุนวัสดุในการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เป็นการสนับสนุนวัสดุ เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านระบบสารสนเทศ เป็นต้น โดยดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ราย) 31 แปลงๆ ละ 35,000 บาท
แปลงขนาดกลาง (51-70 ราย) 2 แปลงๆ ละ 40,000 บาท
แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ราย) - แปลงๆ ละ 50,000 บาท
แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ราย) - แปลงๆ ละ 60,000 บาท

5.1.2.3 แปลงใหญ่ ปี 2567 แปลงปีที่ 1 (38 แปลง)

1) การเตรียมการ

1.1) รับรองแปลงผ่าน SC (รับรองภายใน 31 ธันวาคม 2566)

1.2) จัดเวทีวิเคราะห์ จัดทำแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มตามการบริหารจัดการรูปแบบแปลงใหญ่ใน 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน GAP การบริหารจัดการ และการตลาด พร้อมทั้งติดตามและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่มาบันทึกในระบบ co-farm.doae.go.th และประเมินผลจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต และการตลาด

2) การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและบริหารจัดการ (เน้นด้านการลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร/องค์กร/วิสาหกิจชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง)

2.1) ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น การจัดเวทีการถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน การพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม เป็นต้น

2.2) การสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน รวมกันผลิต และรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร

2.3) ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการตลาดและเชื่อมโยงการตลาดมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยกิจกรรมที่ 1) และ 2) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ราย) 37 แปลงๆ ละ 8,000 บาท
แปลงขนาดกลาง (51-70 ราย) - แปลงๆ ละ 12,000 บาท
แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ราย) 1 แปลงๆ ละ 16,000 บาท
แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ราย) - แปลงๆ ละ 20,000 บาท

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้
เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

3) ส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (38 แปลง)

จัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเป็นการทดสอบหรือสาธิต
เทคโนโลยีในประเด็นที่เกษตรกรต้องการทราบหรือเทคโนโลยีที่ต้องการชักชวนให้เกษตรกรพัฒนา ภายใต้ความ
เห็นชอบของสมาชิกและบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ (กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน
มหาวิทยาลัย เป็นต้น) โดยดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ราย) 37 แปลงๆ ละ 40,000 บาท

แปลงขนาดกลาง (51-70 ราย) - แปลงๆ ละ 50,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ราย) 1 แปลงๆ ละ 60,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ราย) - แปลงๆ ละ 70,000 บาท